

Edens läkare valde långhelg varje vecka

På vårdcentralen Eden i Malmö jobbar läkarna fyradagarsvecka. Arbetsdagarna blir mer än 9 timmar långa, men det kompenseras mer än väl av den lediga fredagen.

II – Normalt får man ju långhelg, då hinner man verkligen koppla av.

Det säger Hans Hilderfors, distriktsläkare och Malmö läkarförnings ombud på Eden. Efter att ha arbetat med kortvecka i snart två år skulle han ha svårt att återgå till en traditionell arbetsvecka.

Det var chefen på vårdcentralen, Tomas Kärrholt, som kom med idén att planera arbetstiden på ett nytt sätt och därmed förlänga helgen med en dag.

Barnhämtning ett problem

Systemet går ut på att läkarna jobbar från 7.30 till 17.30, måndag till och med torsdag. Med trekvarts lunch innebär det 37 timmar i veckan. Tomas Kärrholt säger att de långa dagarna kan vara svåra om man behöver hämta barn på dagis, men i nuläget har ingen av läkarna på Eden så små barn.

– Det går att lägga ut på deltid också, men det är optimalt om man jobbar heltid, säger han.

De tre timmar som blir över kallas

förtroendetid och ligger formellt på fredag förmiddag. Den tiden kan användas till att gå på föreläsningar eller läsa Läkartidningen.

– Det är ju ett gammalt fackligt krav att det ska finnas utrymme för den här typen av aktiviteter, säger Tomas Kärrholt.

Han tycker att det är rimligt att avsätta tre timmar i veckan på att hålla sig ajour genom att till exempel läsa, och hela systemet har också sanktionerats av primärvårdsledningen. Vilken aktivitet som helst med anknytning till verksamheten är egentligen godkänd som förtroendetid, och i princip får den förläggas när och var som helst.

– Det blir ofta mer än tre timmar, jag brukar till exempel gå på läkemedelskonsultation information på kvällstid, det gjorde jag tidigare på min fritid, säger Hans Hilderfors.

Vårdcentralen har mottagning även på fredagarna, och den tar läkarna hand om enligt ett rullande schema. Var sjunde fredag arbetar man heldag, mot att måndag i samma vecka är ledig. Veckan därpå arbetar man halva fredagen, mot att man går hem efter lunch dagen innan. På fredagarna tas enbart akuta, men förbokade patienter emot. Andra dagar har var och en av vårdcentralens sju läkare tio akuta tider per dag. Men Hans Hil-

derfors tycker ändå inte att fredagar är särskilt tunga.

– Mycket av det akuta är enklare fall, så fredagen är annorlunda men inte tyngre än andra dagar, säger Hans Hilderfors.

Han poängterar också att det nya schemat inte gått ut över patienterna.

– Vi gör samma mängd arbete.

Det administrativa sist

En annan del i systemet är att läkarnas administrativa tid ligger sist varje dag. Då är vårdcentralen tom på patienter och annan personal, och läkarna kan jobba undan sina papper.

Det enda problem han kan komma på med systemet är att det kan vara sårbart.

– Det bygger på att alla är med eftersom det måste vara en viss bemanning på fredagen.

Övrig personal på vårdcentralen arbetar med traditionell femdagarsvecka.

Tomas Kärrholt betonar att om man vill driva igenom en arbetstidsförändring måste man veta vad man vill och ha det förankrat bland medarbetarna.

– Vill läkarna förändra sin arbetstid får det inte gå ut över den andra personalen. Man måste ha hela arbetsplatsen med sig

Sara Hedbäck

sara.hedback@lakartidningen.se

Privata försäkringar splittrar fackstyrelse

Ökad andel privata försäkringsmedel ger ett större och effektivare vårdutbud. Dessutom högre vårdkvalitet för alla patienter och bättre arbetssituation för läkarna. Den uppfattningen framför nu Sylf, men styrelsen är oenig.

II – Fria fantasier, säger Anton Holmgren, styrelseledamot i Sveriges yngre läkares förening (Sylf).

Anton Holmgren vill ha ett system där sjukvård ges efter största behov, inte smartaste försäkring. Han tror att han företräder en majoritet av kolleger, och svenskar i allmänhet, i uppfattningen att sjukvården ska finansieras solidariskt.

– Effekten på sikt blir annars att patienterna får sjukvård efter vad de kan betala.

Sylfs styrelse fick under fjolårets fullmäktigemöte i uppdrag att skapa ett policydokument gällande vårdens finansiering. Det föreliggande dokumentet kallas diskussionsunderlag och åtföljs av ett brev till årets fullmäktige. Där

framhålls att innehållet i dokumentet är kontroversiellt och att styrelsen inte är enig i frågan.

I dokumentet står att Sylf gärna ser att andelen privata försäkringsmedel ökar från dagens 0,1 till 5 procent av Sveriges totala sjukvårdsbudget. Sylf hoppas att det kan bidra till fler konkurrensutsatta entreprenörer och ett större och effektivare vårdutbud. Det skulle också på sikt, enligt Sylf, leda till ökade resurser och bättre arbetssituation som genom bättre personalförsörjning »motverkar flykt från yrket, sjukskrivningar och pensioneringar i förtid undviks, samtidigt som Sverige kan etablera sig som ett bra land för europeiska läkare att flytta till«.

– Vad finns det för belägg för detta? undrar Anton Holmgren.

Han är mycket tveksam till om de ökade intäkter som privata försäkringar skulle ge verkligen skulle innebära någon reell resursförstärkning för hela sjukvården.

Dokumentet ska diskuteras under fullmäktigemötet. Anton Holmgren tror

Anton Holmgren ger inte mycket för Sylfs dokument om privata sjukvårdsförsäkringar.

FOTO: HASSE PETERSSON

att många av ledamöterna kommer att vara kritiska mot dokumentets innehåll och att Sylf lägger resurser på frågan.

– Vi har otroligt mycket viktigare frågor att jobba med – arbetsmiljö, lön, ST-kurser, fackliga frågor över huvud taget.

– Vi har visserligen ett uppdrag att belysa frågan, men man kunde ha gjort ett dokument som inte var så propagandistiskt.

Sara Hedbäck

sara.hedback@lakartidningen.se